

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea
MĂSURII M3 / 6A Iniințarea și dezvoltarea activităților neagricole

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020 Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin **FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE**

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor solicitanți ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare. Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Planului de afaceri, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet a GAL.

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 CONTRIBUȚIA MĂSURII M3 / 6A Infiintarea si dezvoltarea activitatilor neagricole

Măsura vizează dezvoltarea activităților non-agricole în mediul rural, teritoriul GAL putând beneficia de o bună dezvoltare a afacerilor care ar conduce la reducerea sărăciei existente la nivelul acesteia. Sprijinirea creării și dezvoltării microîntreprinderilor și întreprinderilor mici în domenii non-agricole va crea noi locuri de muncă în zonele rurale și va conduce la absorbția surplusului forței de muncă din sectorul agricol. Stimularea activităților de producție, serviciilor de agro-turism, sanitar-veterinare și medicale va crește gradul de atractivitate al zonelor rurale, reducând astfel tendința rezidenților de a migra spre mediul urban în căutarea unor noi oportunități socio-economice.

La nivelul teritoriului Grupului de Acțiune Locala au fost identificate următoarele trasaturi economice și sociale ce indica nevoia dezvoltării activitatilor neagricole:

- diversitate economica redusa, majoritatea populatiei desfasurand activitati agricole si comerciale
- lipsa locuri de munca
- venituri reduse ale populatiei
- utilizare foarte redusa a energiei din surse regenerabile

Obiectiv(e) de dezvoltare rurală. Masura contribuie la obiectivele:

- *Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă* al Reg. (UE) nr. 1305/2013 art.4, lit. c;

Obiectiv(e) specific(e) al(e) măsurii:

- Diversificarea activitatilor neagricole
- Promovarea utilizării surselor regenerabile de energie și a acțiunilor de protecție a mediului
- Crearea de noi locuri de munca

Măsura contribuie la prioritatea/prioritățile prevăzute la art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013:

P6: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale prevazuta la art. 5 al Reg. (UE) nr. 1305/2013.

Măsura corespunde obiectivelor art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție:

- Principal – 6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

Capitolul 2 PREZENTAREA MASURII M3/6A

2.1 CINE POATE BENEFICIA DE FONDURI NERAMBURSABILE

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- Microîntreprinderi și întreprinderi neagricole mici existente și nou-înființate (start-ups) din spațiul rural. Masura se adresează inclusiv beneficiarilor ce au accesat în calitate de beneficiari direcți (și finalizat) proiect prin masura M4/6A Ajutor pentru înființarea activitatilor neagricole, prin aceasta asigurându-se complementaritatea celor două măsuri.

De asemenea masura se adresează beneficiarilor direcți ai măsurii M1/2A Investiții în active fizice pentru producția primară și pentru procesarea/comercializarea produselor agricole ce își doresc diversificarea activității agricole cu o activitate non-agricolă, prin aceasta asigurându-se complementaritatea celor două măsuri.

Atenție! ! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-up) trebuie să fie înregistrate la ONRC și să-și desfășoare activitatea pe teritoriul GAL (atât sediul social, cât și punctul/punctele de lucru trebuie să fie amplasate pe teritoriul GAL). Numai punctele de lucru aferente activităților agricole pot fi amplasate și în mediul urban.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul M5/6A “Dezvoltarea de activități non-agricole”, în funcție de forma de organizare sunt:

- **Persoană fizică autorizată** - înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 *privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale*, cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere individuală** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008, cu modificările și completările ulterioare;
- **Întreprindere familială** înființată în baza OUG nr. 44/ 2008 cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv – SNC** - înființată în baza Legii *societăților* nr. 31/1990, republicata, cu modificările și completările ulterioare,
- **Societate în comandită simplă – SCS** - înființată în baza Legii nr. 31/1990, *republicata* cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni – SA** - înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** înființată în baza Legii nr. 31/1990, republicată cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cu răspundere limitată – SRL** înființată în baza Legii nr. 31/1990, *republicata*, cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate comercială cu capital privat** înființată în baza Legii nr. 15/1990 *privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale*, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** înființată în baza Legii nr. 36/1991 *privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură* cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate cooperativă de gradul 1** înființată în baza Legii nr. 1/2005 *privind organizarea și funcționarea cooperăției, republicată*, respectiv **societăți cooperative meșteșugărești și societăți cooperative de consum** care au prevăzute în actul constitutiv ca obiect desfășurarea de activități neagricole;
- **Cooperativă agricolă de grad 1** înființată în baza Legii *cooperăției agricole* nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Atenție! În cadrul M3/6A, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- **Micro-întreprindere** – maximum **9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- **Întreprindere mică** – între **10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și a Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate*, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 *privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii*, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4 din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4 din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4 iar întreprinderile legate la art. 4 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilit la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect.

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să fie persoană juridică română;
- să aibă capital 100% privat
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului

2.2 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII /DE ELIGIBILITATE PENTRU ACORDAREA SRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul masurii M3/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- **Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;**
- **Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;**
- **Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în spațiul GAL;**

Investiția și activitatea trebuie să se realizeze pe teritoriul GAL, dar comercializarea producției poate fi realizată și în afara teritoriului GAL.

- **Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;**

- **Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;**
- **Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Linile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;**
- **Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra teritoriului.**

Dacă solicitantul a beneficiat de **servicii de consiliere pe M02**– aceste servicii nu vor mai fi incluse în Studiul de fezabilitate. Verificarea se va efectua la depunerea Cererii de Finanțare și dacă se constată dubla finanțare, cheltuiala respectivă devine neeligibilă.

Data deciziei de acordare a sprijinului reprezintă data semnării Contractului de Finanțare.

În cadrul acestei măsuri, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte, cu respectarea condițiilor de eligibilitate.

Următoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte în cadrul măsurilor/submăsurilor de investiții derulate prin GAL/PNDR 2014-2020, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

a. solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care **achită integral datoria față de AFIR**, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare.

b. solicitanții care s-au angajat la depunerea Cererii de finanțare prin declarație pe propria răspundere, că vor prezenta la data semnării contractului dovada cofinanțării private și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificarea AFIR, **pot redepone/depune proiect numai în cadrul sesiunii continue următoare celei în care a fost depus proiectul.**

Pot depune proiecte aferente măsurilor de investiții derulate prin GAL/PNDR 2014-2020 și solicitanții care au depus astfel de proiecte în sesiunile anterioare și care nu au prezentat proiectul tehnic la data prevăzută în notificarea AFIR.

Se verifica dacă solicitantul se afla în oricare din situațiile:

- este înscris în Registrul special de înregistrare a cererilor de finanțare neconforme (pentru proiectele declarate neconforme de două ori în decursul aceleiași sesiuni de depunere proiecte)?
- este înscris în Registrul special de înregistrare a cererilor de finanțare conforme (pentru proiecte retrase de două ori în decursul aceleiași sesiuni de depunere proiecte)?

Dacă acesta se afla într-un din situațiile sus menționate cererea de finanțare va fi declarată neconforma.

2.3 TIPURI DE COSTURI ELIGIBILE

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr. 1.731/2015, privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsurii M3/6A, Anexa 7 la Ghidul solicitantului și dispozițiilor privind eligibilitatea cheltuielilor.

Anexa 8 la Ghidul Solicitantului conține lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Exemple de tipuri de investiții și cheltuieli eligibile:

Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hartie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
- fabricare produse electrice, electronice,
- producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc;

Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi:

- Activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânăii, lemnului, pielii, caramidarie etc.)

Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi:

- Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
- Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
- Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
- Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
- Servicii tehnice, administrative, etc;

Investiții în activități de agrement;

Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Costuri eligibile specifice:

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci.

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Prin excepție, cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din regulament;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014 - 2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studii de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții - montaj.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate -Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat)
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanță;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport sa fie încadrat în categoria N1 sau N2 cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabina;
- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului National 2016; RAR va face mențiunea "echipare specifică intervenției medicină veterinară"

- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.

- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/cap tractor cu remorca/semiremorca (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități).

Se va aduce **obligatoriu omologarea RAR** la ultima tranșă de plată.

Tipurile de ambarcațiuni ce pot fi achiziționate:

a) barci cu rame, canotci, caiace, canoe, barci cu vele

b) ambarcațiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete)

c) ambarcațiuni de agrement autopropulsate tip barca cu motor și barca cu vele și motor destinate transportului turistilor conform HG 2195/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piața și/sau punere în funcțiune a ambarcaunilor de agrement și cu acordul custodelui, în cazul ariilor naturale protejate.

Tipurile de ambarcațiuni menționate la punctele a, b,c, vor fi achiziționate doar în scop de agrement!

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de Finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată utilizarea echipamentelor în afara ariei descrise, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurii M5/6A, inclusiv prin schemele de ajutor, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin M3/6A se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie,

respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Atenție! În ariile naturale protejate nu sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate.

2.4 TIPURI DE COSTURI NEELIGIBILE

1. Prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferentei acestei activități;
2. Procesarea și comercializarea produselor ce se regăsesc în Anexa I la Tratat;
3. Producerea de electricitate din biomasa, ca și activitate economică.
4. Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

- În cadrul proiectului nu pot fi incluse operațiuni asimilabile Măsurilor/Sub-măsurilor excluse de la finanțare prin Submăsura 19.2, în conformitate cu prevederile fișei tehnice a acestei Sub-măsuri.

Conform fișei tehnice a Submăsurii 19.2, prin LEADER nu pot fi finanțate următoarele tipuri de operațiuni:

- Sprijin pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatașilor și pădurilor, precum și pentru vizite în exploatași și în păduri (Art. 14/ Reg. (UE) 1305/2013, prevede la alin.(1) „Sprijinul poate fi acordat pentru schimburi pe termen scurt la nivelul conducerii exploatașilor și a pădurilor, precum și pentru vizite în exploatași și în păduri”);
- Servicii de consiliere, servicii de gestionare a exploatașilor și servicii de înlocuire în cadrul exploatașilor (Art. 15/ Reg. (UE) 1305/2013);
- Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor (Art. 21 (a)/ Reg. (UE) 1305/2013);
- Plățile pentru agromediu și climă (Art. 28/ Reg. (UE) 1305/2013);
- Agricultură ecologică (Art. 29/Reg. (UE) 1305/2013);
- Plăți Natura 2000 și plăți legate de Directiva-cadru privind apa (Art. 30/ Reg. (UE) 1305/2013);
- Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri specifice (Art. 31/ Reg. (UE) 1305/2013);
- Plățile pentru bunăstarea animalelor (Art. 33/ Reg. (UE) 1305/2013);
- Servicii de silvomediu, servicii climatice și conservarea pădurilor (Art. 34/Reg. (UE) 1305/2013);
- Sprijin pentru gestionarea riscurilor (Art. 36 -39/ Reg. (UE) 1305/2013).

În cadrul proiectului nu pot fi incluse cheltuieli neeligibile generale, așa cum sunt acestea prevăzute în Cap. 8.1 al PNDR 2014 – 2020.

Cheltuielile neeligibile generale, conform prevederilor din Cap.8.1 din PNDR sunt:

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente ”second hand”;
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția:
  - costurilor generale definite la art. 45, alin. (2) litera c) a Reg. (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea Cererii de Finanțare;
  - cheltuielilor necesare implementării proiectelor care presupun și înființare/reconversie plantații pomicole;

- cheltuielilor pentru activități pregătitoare aferente măsurilor care ating obiectivele art. 35 din Reg. (UE) nr. 1305/2013, care pot fi realizate după depunerea Cererii de Finanțare, conform art. 60 alin.(2) din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin. (3) din Reg. (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - dobânzi debitoare, cu excepția celor referitoare la granturi acordate sub forma unei subvenții pentru dobândă sau a unei subvenții pentru comisioanele de garantare;
  - achiziționarea de terenuri construite și neconstruite, cu excepția celor prevăzute la art. 19 din Reg. (UE) nr. 1305/2013;
  - taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

Atenție! Nu este eligibilă achiziționarea utilajelor agricole în cadrul proiectelor care vizează activități non-agricole.

Atenție! Având în vedere prevederile privind complementaritatea și demarcarea operațiunilor, în cazul unei suprapunerii geografice între un Grup de Acțiune Locală pentru pescuit (FLAG) și un GAL, POPAM va finanța zonele pescărești și entitățile implicate în sectorul piscicol, iar PNDR nu va viza nicio investiție în acest sector.

- În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement ((ex.: arc, echipament Paintball, airsoft, echipamente gonflabile, etc.) solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.

- În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată utilizarea echipamentelor și a mijloacelor de transport de agrement în afara ariei descrise, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

- Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate, inclusiv prin schemele de ajutor, trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

- În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

- În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 2014-2020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 2014-2020 ia forma unui ajutor de

stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul-limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

- Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

Atenție! În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 – Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe capacitatea de cazare construită/modernizată prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3- 4 locuri/căsuță, fără a fi limitat nr. căsuțelor, iar pentru bungalowri - se acceptă construirea unui singur bungalow cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere(16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN, trebuie sa respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevazute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.
Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.
Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile!

2.5 PRINCIPII ȘI CRITERII DE SELECȚIE A PROIECTULUI

Pentru această măsură **pragul minim** este de 15 puncte și reprezintă pragul sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

Cererile de finanțare care au punctajul mai mic decât pragul minim **nu sunt eligibile.**

Nr. Crt.	Principii și criterii de selecție -	Punctaj
1	Solicitantul nu a obținut anterior sprijin financiar pentru investitii similare	15
2	Proiectul este derulat de catre tineri (persoane sub 40 de ani la data depunerii proiectului), femei sau persoane ce apartin unui grup social defavorizat sau vulnerabil (romi, batrani – persoane peste 65 de ani la data depunerii proiectului, someri) Punctajul se acorda pentru: - asociatul unic + administrator (nu este obligatoriu sa fie unic administrator) + reprezentant legal proiect - asociatul majoritar + administrator (nu este obligatoriu sa fie unic administrator) + reprezentant legal proiect - asociat 50% + administrator (nu este obligatoriu sa fie unic administrator) + reprezentant legal de proiect.	20
3	Activitatea pentru care se solicita finantare va fi gestionata de catre o persoane calificata in domeniul pentru care se solicita	Max. 20

	finantare.* Managerul/ Administratorul societatii deține calificare în raport cu activitatea prevăzută prin proiect:	
	3.1 Studii superioare	20
	3.2 Studii liceale, postliceale sau certificat de calificare	15
4	Proiectul vizează achiziționarea de echipamente pentru producerea energiei din surse regenerabile Sunt punctate proiectele ce includ investitii in echipamente pentru producerea energiei din surse regenerabile (solar, eolian, geotermal).	15
5	Proiectele care prin activitatea propusă creează minim un loc de muncă	Max 20
	5.1 Peste 2 locuri de munca	20
	5.2 1-2 locuri de munca	15
6	Proiectul vizeaza actiuni de protectie a mediului (variante constructive eficiente energetic, modalitati de gestionare a deseurilor, etc.)	10
	Total	100

La depunerea Cererii de Finanțare, solicitantul trebuie sa fie înregistrat la ONRC ca micro-întreprindere/ întreprindere mică cu sediul social și punctul de lucru (dacă este cazul) pentru care se solicită finanțare, in teritoriul GAL.

* Atenție! Documentul care atestă formarea profesională a adulților, trebuie să fie obligatoriu un certificat de calificare emis de un furnizor de formare profesională a adulților recunoscut de Autoritatea Națională pentru Calificări, un certificat de competențe emis de un centru de evaluare și certificare a competențelor profesionale obținute pe alte căi decât cele formale, care trebuie de asemenea să fie autorizat de Autoritatea Națională pentru Calificări sau certificat de absolvire a cursului de calificare emis de ANCA. În situația în care solicitantul este absolventul unei forme de învățământ din sistemul național de educație, se va prezenta diploma/ documentul care să ateste absolvirea formei de învățământ corespunzătoare (atestat profesional/ diplomă de bacalaureat, diplomă licență, diplomă master, diplomă doctorat, diplomă post-doctorat etc.). Sunt admise și diplomele de studii care beneficiază de recunoaștere/ echivalare de către autoritatea competentă a Ministerului Educației conform legislației naționale în vigoare. În cazul în care solicitantul (absolvent al unei forme de învățământ superior care a absolvit în ultimele 12 luni) nu poate prezenta diploma în original, poate fi acceptată o adeverință de absolvire a studiilor respective, însoțită de foaia matricolă, sub condiția prezentării diplomei în original până la ultima Cerere de plată.

Punctajul aferent criteriului de selectie îndeplinit se poate acorda și angajatului care are calitatea de manager/ administrator al societatii (respectiv acea persoana din conducere care are atribuții directe de conducerea, organizarea, planificarea și controlul activităților propuse prin proiect). – **pentru aceasta se va atasat alaturi de diploma ce atesta studiile angajatului si extras REVISAL - cu inregistrarea contractului individual de munca a acestuia.**

Dincolo de specializarile in acord cu activitatea propusa se acorda punctaj si pentru absolventii facultatilor de management, studii economice ce atesta detinerea de aptitudini necesare pentru buna gestionare a afacerii, etc. cu conditia ca acest fapt sa fie evidentiat in cuprinsul planului de afaceri.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE – DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

- Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă – creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - la momentul depunerii cererii de finanțare. După

încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).

- În cazul start-up-urilor, activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/părțile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de finanțare;

- Exploatația agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ – teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția. (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);

- Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă.

- În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiștilor și de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune.

- Pe toată perioada de valabilitate a contractului și în perioada de monitorizare, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.

- Beneficiarii submăsurii 6.4 vor depune în perioada de monitorizare, anual, Raportul de monitorizare, pentru proiectele care vizează înființarea și dezvoltarea agropensiunilor, la compartimentele Ex-post din cadrul Centrelor Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale

- Planurile de arhitectură - planurile nivelurilor, secțiunile pentru principalele obiecte de construcții și de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic vor avea în vedere și Norma Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor din 16 decembrie 2008 - 1. Unități de alimentație publică și unități de comercializare a alimentelor.

- Pensiunea agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

- Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire agro-turistică este considerată investiție nouă.

- Pentru investițiile noi în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă sau schimbarea destinației unei cladiri) cât și pentru extinderea structurilor de primire turistice de tipul pensiunilor agroturistice, suprafața de teren aferentă structurii agro-turistice trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural (construcție nouă sau extindere).

- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.

- Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.

- Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping;

- Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/sau căsuțe de tip camping și/sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote;

- Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini;
- În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri);
- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow
- Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.
- Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping
- Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/ sau căsuțe de tip camping și/ sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote
- Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei 16 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare
- Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini
- În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri).
- Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 14 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow
- Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE!

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote

Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente unuia sau mai multor coduri CAEN incluse în Anexa 7/8 – maximum 5 coduri, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc.

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin Studiul de Fezabilitate și pentru care a primit punctaj la selecție, nu vor fi modificate pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare, aceasta fiind o condiție obligatorie pentru menținerea sprijinului

2.6 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Valoarea sprijinului nerambursabil: minim 5.000 euro și maxim 200.000 euro.

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

Capitolul 3

ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

Principiul de bază al finanțării nerambursabile este acela al rambursării cheltuielilor eligibile efectuate (suportate și plătite efectiv) în prealabil de către beneficiar.

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În acest sens, vă recomandăm să studiați anexa la Ghidul Solicitantului „*Instrucțiuni privind evitarea creării de condiții artificiale în accesarea PNDR 2014-2020*” pentru evitarea oricăror situații conflictuale cu organismele de control.

În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Un solicitant/beneficiar, după caz, poate obține finanțare nerambursabilă din FEADR/GAL și de la bugetul de stat pentru mai multe proiecte de investiții depuse pentru măsuri/sub-măsuri din cadrul PNDR 2014 - 2020, cu respectarea prevederilor art. 3 din H.G. 226/2015 cu modificările și completările ulterioare.

3.1 Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor prezentată la Cap. 4 din prezentul Ghid, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și / sau înlocuirea acestora.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil în format electronic, pe site GAL.

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta.

3.1.1 Completarea Cererii de Finanțare

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Nu sunt acceptate Cereri de Finanțare completate de mână.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

Compartimentul tehnic al GAL asigură suportul necesar solicitanților pentru completarea cererilor de finanțare, privind aspectele de conformitate pe care aceștia trebuie să le îndeplinească.

Responsabilitatea completării Cererii de Finanțare în conformitate cu Ghidul de Implementare aparține solicitantului.

Atenție !

Pentru a facilita accesarea fondurilor europene nerambursabile prin FEADR, solicitantul poate beneficia de fonduri în avans (conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, cu modificările și completările ulterioare, ale Regulamentului Comisiei (CE) nr. 807/2014 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1305/2013, cu modificările și completările ulterioare și, respectiv, ale H.G. nr. 226/2015.

Beneficiarul poate opta pentru obținerea unui avans prin bifarea căsuței corespunzătoare în Cererea de finanțare.

Beneficiarul care nu a solicitat avans la data depunerii Cererii de Finanțare, are posibilitatea de a solicita obținerea avansului ulterior semnării Contractului de Finanțare FEADR cu condiția să nu depășească data depunerii primului dosar al Cererii de plată la Autoritatea Contractantă și atunci când are avizul favorabil din partea AFIR pentru achiziția prioritar majoritară. Avansul se recuperează la ultima tranșă de plată.

3.1.2 Depunerea dosarului Cererii de Finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare se completează în două exemplare – Original + copie – și se depune pe suport de hârtie și scanat integral CD, personal de către solicitant la sediul GAL, împreună cu formatul electronic (CD) al Anexelor 1 - Cererea de Finanțare și 2 – Studiu de fezabilitate.

Nu se permite depunerea dosarului Cererii de Finanțare de către persoane mandatate prin procură notarială.

Documentele justificative aferente Cererii de Finanțare depuse vor fi bifate în căsuțele corespunzătoare din cadrul Secțiunii E – "Lista documentelor anexate proiectelor aferente submăsurii 6.4" a Cererii de Finanțare.

Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta și vor fi depuse în format letric (pe hârtie).

Numai Cererea de Finanțare și anexele la aceasta după modelul standard prezentat în anexa 1, pot fi acceptate în sistem în cadrul Masurii M3/6A.

Solicitantul trebuie să se asigure ca rămâne în posesia unui exemplar complet, **copie 2**, al dosarului Cererii de Finanțare, în afara celor depuse.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Verificarea Cererilor de Finanțare se realizează de către GAL OGOARELE VLASIEI.

1. VERIFICAREA CONFORMITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea conformității Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia se realizează pe baza „Fișei de verificare”.

Controlul conformității constă în verificarea Cererii de finanțare:

- Dacă este corect completată;
- Dacă este prezentată în format electronic;
- Dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente scanate în format electronic, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

Solicitantul va fi înștiințat în scris asupra conformității/neconformității Cererii de Finanțare.

Depunerea cererilor de finanțare se face numai în perioada de depunere a sesiunii publicată pe site-ul GAL OGOARELE VLASIEI.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de finanțare este declarată conformă.

Un proiect poate fi declarat neconform de maxim 2 ori în decursul unui apel de selecție proiecte. Dacă Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare.

2. VERIFICAREA ELIGIBILITĂȚII CERERII DE FINANȚARE

Verificarea eligibilității este efectuată în baza documentelor depuse de către solicitant, pe suport letric.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate și selecție;
- verificarea planului de afaceri și a tuturor documentelor anexate;

Verificarea este făcută pe baza documentelor provenite de la solicitant.

GAL OGOARELE VLASIEI își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare, dacă pe parcursul verificărilor și implementării proiectului se constată că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către evaluatori în scris, iar răspunsul va fi transmis în scris și scanat pe CD.

La verificarea eligibilității la nivel GAL OGOARELE VLASIEI în situația în care sunt criteriile de eligibilitate care necesită lămuriri suplimentare, evaluatorul poate cere informații suplimentare.

În urma acestor verificări pot exista următoarele situații:

- proiectul este neeligibil, caz în care solicitantul va fi înștiințat cu privire la acest aspect;
- proiectul este eligibil, caz în care proiectul va trece la etapa de verificare a criteriilor de selecție.

3. VERIFICAREA PE TEREN A CERERILOR DE FINANȚARE

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în documentele cereri de finanțare cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării de birou) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În urma acestor verificări pot exista două situații:

- proiectul este neeligibil;

- proiectul este eligibil și va avea un punctaj.

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către expert, acesta poate contesta rezultatele verificării. Contestația va fi depusă în scris în maxim 3 zile lucrătoare de la data vizitei pe teren la sediul GAL OGOARELE VLASIEI.

4. SELECȚIA PROIECTELOR

GAL OGOARELE VLASIEI va deschide anual o sesiune de depunere a proiectelor pentru aceasta masura, pana la epuizarea fondurilor disponibile.

Pentru fiecare sesiune se face un APEL DE SELECTIE în care se vor prezenta suma și durata sesiunii.

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Cererii de finanțare și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului pe toata perioada de valabilitate a Contractului de finanțare.

Selecția proiectelor se efectuează de către GAL și parcurge, în mod obligatoriu, toate etapele prevăzute în Cap. XI al SDL – "Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL" aprobată de către DGDR AM PNDR, inclusiv etapa de soluționare a contestațiilor.

Selecția proiectelor se face aplicând regula de „dublu cворum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii Comitetului de Selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societatea civilă, organizațiile din mediul urban reprezentând mai puțin de 25%. Pentru transparența procesului de selecție a proiectelor, la aceste selecții va lua parte și un reprezentant al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, din cadrul Compartimentului de Dezvoltare Rurală de la nivel regional aflat în subordinea MADR.

Rezultatele procesului de selecție se consemnează în Raportul de selecție. Acesta va fi semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție (reprezentanți legali sau alte persoane mandatate în acest sens de către respectivele entități juridice, în conformitate cu prevederile statutare), specificându-se apartenența la mediul privat sau public – cu respectarea precizărilor din PNDR, ca partea publică să reprezinte mai puțin de 50%, iar organizațiile din mediul urban să reprezinte mai puțin de 25%.

GAL va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi și aproba Raportul de Evaluare/selecție.

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile, iar pentru proiectele cu același punctaj, departajarea se va face crescător în funcție de valoarea eligibilă a proiectelor.

În cazul proiectelor cu același punctaj și aceeași valoare eligibilă a proiectului, departajarea acestora se va face în ordinea contribuției la indicatorii de monitorizare a măsurii.

Solicitanții, după consultarea Raportului de selecție au posibilitatea de a depune Contestații.

Contestațiile vor putea fi depuse la sediul GAL OGOARELE VLASIEI, în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea Notificării, dar nu mai mult de 12 zile lucrătoare de la afișarea pe site a Raportului de Evaluare.

Contestația depusă trebuie să fie însoțită de Notificare și de documente justificative.

Contestațiile se soluționează de către o Comisie constituită la nivelul GAL OGOARELE VLASIEI.

Dupa soluționarea contestațiilor, se va întocmi și aproba Raportul de evaluare a contestațiilor, **Raportul de selecție final (acestea doua vor fi publicate pe site-ul GAL OGOARELE VLASIEI) și se va transmite o notificare scrisă solicitanților.**

Reprezentanții GAL sau solicitanții vor depune la AFIR în vederea verificării proiectele selectate de către GAL nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție întocmit de GAL, astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

Cererea de Finanțare se depune în format letric în original – 1 exemplar, împreună cu formatul electronic (CD– 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul Cererii de Finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR. 1 Exemplar Copie a Cererii de Finanțare ramane la GAL.

Contestațiile privind decizia de finanțare a proiectelor rezultată ca urmare a verificării eligibilității de către OJFIR/CRFIR pot fi depuse de către solicitant în termen de cinci zile de la primirea notificării (data luării la cunoștință de către solicitant), la sediul OJFIR/CRFIR care a analizat proiectul, de unde va fi redirectionată spre soluționare către o structură AFIR superioară/diferită de cea care a verificat inițial proiectul.

3.2. CONTRACTAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Lista cu proiectele aprobate și Raportul de selecție final va fi transmisă la Organismul responsabil din partea AFIR împreună cu Raportul de selecție Final al sesiunii de finanțare în vederea semnării contractelor cu beneficiarii finali ai măsurii.

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

Se recomandă solicitantului/ beneficiarului consultarea integrală a textului Contractului de Finanțare și Anexelor la acesta și asumarea celor prevăzute în aceasta și anexele aferente, asigurându-se totodată de intrarea în posesie a acestora.

IMPORTANT!

Pentru categoriile de beneficiari ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare raman eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

Solicitantul are obligația de a depune la Autoritatea Contractantă (OJFIR/ CRFIR), în termenele precizate mai jos, calculate de la data primirii notificării privind selectarea cererii de finanțare următoarele documente cu caracter obligatoriu,:

1. Documentul/ documentele în original, care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului, prin deschiderea unui cont special al proiectului în care se virează/depune minimum 50% din suma reprezentând cofinanțarea privată, disponibilul din acest cont fiind destinat plăților efectuate de solicitant în vederea implementării proiectului.. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.afir.info) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont deșus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul în care implementați mai multe proiecte în cadrul PNDR/GAL, trebuie să prezentați dovada cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

Se va depune totodată, un document de la instituția financiară cu datele de identificare a acesteia și a contului aferent proiectului FEADR - denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR (în original, în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție);

2. Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original, în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție).

3. Document emis de DSP județeană conform protocolului de colaborare (în original, în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție).

4. Document emis de DSVSA (dacă este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info (în original, în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție).

5. Document emis de ANPM conform protocolului de colaborare (în original, în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție).

În cazul proiectelor care se supun procedurilor de evaluare a impactului asupra mediului și de evaluare adecvată sau doar de evaluare adecvată, acordul de mediu/avizul Natura 2000 se depun în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție , înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR. După expirarea termenului, Contractul de Finanțare nu mai poate fi semnat.

7. Cazierul judiciar al solicitantului și al reprezentantului legal (în original, în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție).

Atât solicitantul cât și reprezentantul legal nu trebuie să aibă înscriseri în cazierul judiciar care privesc sancțiuni din sfera criminalității economico-financiare.

8. Cazier fiscal al solicitantului (în original, în termenul prevăzut în cuprinsul notificării de selecție).

Atenție! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de Finanțare!

9. Document emis de AJPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

Data acestuia trebuie să fie cu maxim 12 luni înainte de depunerea cererii de finanțare. Este acceptat orice document emis de către **AJPM**, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM (Adresa, Decizia etapei de evaluare inițială, Decizia de încadrare, Acord de mediu, etc.). Obligativ este să conțină referințe la numele solicitantului și titlul proiectului.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare

Este de maximum:

- 36 de luni (3 ani) pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj
- 24 de luni (2 ani) pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de bunuri/ utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate.

Duratele de execuție prevăzute mai sus pot fi prelungite cu maximum 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specificate în Contractul de Finanțare, la valoarea rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se suspendă, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima tranșă de plată efectuată de Agenție, Beneficiarul se obligă să:

- respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;
- să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de Fezabilitate, parte integrantă din Contractul și Cererea de Finanțare,
- să nu înstrăineze investiția;
- să nu își înceteze activitatea pentru care va fi finanțat.

Atenție! În cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral.

Modificarea Contractului de Finanțare se poate realiza numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părți, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă să le respecte întocmai.

Orice modificare la Contractul de Finanțare sau la anexele acestuia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleași condiții ca și Contractul de Finanțare.

Astfel: în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă să notifice Autoritatea Contractantă.

Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.

Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „forța majoră” și „circumstanțele excepționale” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

- (a) decesul beneficiarului;
- (b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- (c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;
- (d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;
- (e) exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, caz în care durata de execuție a proiectului aferent Contractului de Finanțare se suspendă, beneficiarul are obligația:

- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și nu se va acorda sprijinul aferent tranșei a doua, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanțare.

Conform prevederilor art 63 din Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu 10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

Precizăm că, în cazul unei operațiuni constând în investiții în activități de producție, contribuția publică se recuperează dacă în termen de 7 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene.

Obiectul Contractului de Finanțare îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de Finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contractul de Finanțare și anexele la aceasta, inclusiv în Cererea de Finanțare aprobată, pe care acesta are obligația de a le respecta.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA ACORDAREA AVANSULUI

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de Finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra procedurilor de achiziții astfel: în cazul proiectelor care prevăd lucrări de construcții-montaj, după avizarea cel puțin a procedurii de achiziții lucrări, iar în cazul proiectelor pentru achiziții de bunuri, după avizarea cel puțin a unei achiziții de bunuri și numai după semnarea contractului de finanțare.

Plata avansului aferent Contractului de Finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebanară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Cuantumul avansului este prevăzut în Contractul de

Finanțare încheiat între beneficiar și AFIR. Utilizarea avansului se justifică de către beneficiar pe bază de documente până la expirarea duratei de execuție a contractului prevăzută în Contractul de Finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă egală cu durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată, Anexa V la Contractul de Finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin contractul de finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, poliță de asigurare care să acopere întreaga perioadă de execuție solicitată la prelungire. AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție Bancară.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

- Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.
- Orice modificare la contract se va face cu acordul ambelor părți, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.
- Beneficiarul poate efectua modificări tehnice și financiare, în sensul realocărilor între liniile bugetare, dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de Finanțare prin act adițional.

Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/sub-măsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 – 2020 în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești în următoarele situații:

- constatarea unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului,
- beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată ,
- a fost declanșată procedura insolvenței/falimentului,
- Autoritatea Contractantă constată că:
- cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității ,
- documentele / autorizațiile / avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate / false/ incomplete / expirate/ inexacte / nu corespund realității

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale.

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de Finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

În condițiile legii, Contractul de Finanțare pentru proiectele finanțate din FEADR, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres și prealabil al AFIR.

Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma ipotecării investiției care face obiectul Contractului de Finanțare, cu notificarea AFIR în condițiile legii și cu respectarea prevederilor Contractului de Finanțare în cauză.

Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

3.3 ACHIZIȚIILE

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj și de executie lucrari (constructii, modernizari) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula on-line pe site-ul www.afir.info, conform prevederilor Manualului de achiziții și instrucțiunilor de publicare disponibile pe site-ul Agenției (tutoriale), valabile atât pentru beneficiari cât și pentru ofertanți, condiția cerută fiind autentificarea beneficiarului/solicitantului pe site-ul www.afir.info.

Pentru încheierea contractelor cu firmele de consultanță puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna, clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, conflictul de interese se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;

b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;

c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);

b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;

c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii:

d. Nediscriminarea;

e. Tratamentul egal;

f. Recunoașterea reciprocă;

g. Transparența;

h. Proportionalitatea;

i. Eficiența utilizării fondurilor;

j. Asumarea răspunderii.

Beneficiarul va depune la OJFIR/ CRFIR, Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la OJFIR/CRFIR Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (inclusiv dosarele de servicii).

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eșalonare în termenul prevazut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului cererii de plată.

Atenție! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de Finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualul de achiziții postat pe pagina de web AFIR.

3.3 DEPURAREA DOSARULUI CERERII DE PLATĂ

În etapa de autorizare a plăților, toate cererile de plată trebuie să fie depuse la GAL pentru efectuarea conformității, iar ulterior, la dosarul cererii de plată GAL va atașa și fișa de verificare a conformității emisă de GAL.

Beneficiarii au obligația de a depune la GAL și la AFIR Declarațiile de eșalonare - formular AP 0.1L conform prevederilor Contractului/Deciziei de finanțare cu modificările și completările ulterioare și anexele la acesta.

Pentru depunerea primului dosar de plată, se vor avea în vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plată.

Dosarul Cererii de Plată (DCP) se depune inițial la GAL, în original – 1 exemplar, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic (copie – 1 exemplar) documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a

conformității DCP emisă de către GAL, la structurile teritoriale ale AFIR (OJFIR/CRFIR – în funcție de tipul de proiect).

În cazul în care cererea de plată este declarată „neconformă” de două ori de către GAL, beneficiarul are dreptul de a depune contestație. În acest caz, contestația va fi analizată de către alți doi experți din cadrul GAL decât cei care au verificat inițial conformitatea dosarului cerere de plată. Dacă în urma analizării contestației, viza GAL-ului rămâne „neconform”, atunci beneficiarul poate adresa contestația către AFIR. Depunerea contestației se va realiza la structura teritorială a AFIR (OJFIR/CRFIR) responsabilă de derularea contractului de finanțare.

GAL se va asigura de faptul că verificarea conformității dosarelor de plată la nivelul GAL, inclusiv depunerea contestațiilor și soluționarea acestora (dacă este cazul) respectă încadrarea în termenul maxim de depunere a dosarului de plată la AFIR.

Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în Instrucțiunile de plată (anexă la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info.

Pentru proiectele aferente Submăsurii 19.2, pentru toate etapele, verificările se realizează în baza prevederilor procedurale și formularelor aferente Submăsurii în care se încadrează scopul proiectului finanțat, conform codului contractului/deciziei de finanțare.

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plată, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria răspundere a beneficiarului) sunt disponibile la OJFIR sau pe site-ul AFIR (www.afir.info).

Decontarea TVA de la Bugetul de stat se poate solicita dacă beneficiarul se încadrează în prevederile OUG nr. 49/2015 și a solicitat modificarea corespunzătoare a Contractului de finanțare, conform dispozițiilor Manualului de procedură și a Ghidului de implementare.

Pentru toate cererile de plată, după primirea de la AFIR a Notificării cu privire la confirmarea plății, în termen de maximum 5 zile, beneficiarul are obligația de a informa GAL cu privire la sumele autorizate și rambursate în cadrul proiectului.

Capitolul 4

INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIȚIEI DIN CEREREA DE FINANȚARE)

1. a). Studiul de Fezabilitate, atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (Anexa 2 din Ghidul solicitantului).

Atenție! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate informații identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare sau neeligibilitatea dacă nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

Studiul de fezabilitate va fi întocmit conform prevederilor legislației în vigoare, respectiv HG 907/2016.

Atenție! Art 15 aferent HG 907/2016 , ”Prezenta hotărâre nu se aplică obiectivelor/ proiectelor de investiții: a) ale căror lucrări sunt în curs de execuție la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri b) pentru ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenție au fost inițiate procedurile de achiziție publică până la data intrării în vigoare a prezentei

hotărâri, prin transmiterea spre publicare a anunțului de participare/emiterea invitației de participare, respectiv ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții au fost recepționate de investitor/beneficiar ori au fost depuse spre aprobare/avizare. c) ale căror proiecte tehnice/studii de fezabilitate/documentații de avizare a lucrărilor de intervenții necesită actualizare, în conformitate cu actele normative în vigoare, dacă au fost elaborate și recepționate de investitor/beneficiar până la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, ori sunt depuse spre re aprobare/reavizare.

Important!

În cadrul Studiului de Fezabilitate se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- cheltuielile privind consultanța; acestea sunt eligibile numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță menționate în Studiul de Fezabilitate;;
- devizul general și devizele pe obiect care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte ștampila elaboratorului documentației:
- „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului.
- detalierea **capitolului 3 - pct. 3.3 – „Proiectare și inginerie” și pct. 3.5 – „Consultanță” (conform HG 28/2008) sau capitolului 3 - pct. 3.5 – „Proiectare” și pct. 3.7 – „Consultanță” (conform HG 907/ 2016)**, în ceea ce privește numărul de ore și tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziții și autorizare plăți;
- părțile desenate din cadrul secțiunii B (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;
- în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”)
- devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situațiile în care valorile sunt peste limitele prevăzute în baza de date a Agenției, sau sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.
- în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, la Studiul de Fezabilitate se atașează:

1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente asupra construcției existente (in cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente)

și

1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (în cazul proiectelor care prevăd modernizarea/ finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente.

2.1 Situațiile financiare (bilanț – formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0)

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele doua situații financiare.

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

Sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din Romania în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0)

și/sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

Sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de Finanțare solicitantul va depune Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

- Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară.

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/ echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

- a) Dreptul de proprietate privată
- b) Dreptul de concesiune
- c) Dreptul de suprafață.

De ex: contract de vânzare-cumpărare, contract de donație, contract de suprafață, contract de schimb, certificat de moștenitor, hotărâre judecătorească rămasă definitivă, act emis de autoritățile administrative – în cazurile în care legea prevede aceasta;

Documentele trebuie să fie încheiate în formă autentică de către un notar public, cu excepția contractului de concesiune pentru care nu se solicită încheiere notarială.

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de res-judicata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare. Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea. În cazul concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea s care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

Contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de mai sus vor fi însoțite de:

Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea imobilului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului).

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de superficie,
- d) dreptul de uzufruct;
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit;
- f) împrumutul de folosință (comodat)
- g) dreptul de închiriere/locațiune.

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/închiriere, contract de comodat.

“Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectand una dintre cele 2 conditii (situatii) de mai jos:

A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea

funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului)

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA,II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

“În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiale, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR. Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul “Alte documente”

4. Extras din Registrul agricol – în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității de membru al gospodăriei agricole,

5. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF) și (daca este cazul) copia actului de identitate pentru fiecare alt asociat.

6. Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.

6.1 Hotărâre judecătorească definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;

6.2 Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.

10. Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (Anexa la Ghidul solicitantului) Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

11. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa la Ghidul solicitantului)

14. Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

15. Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.

16. Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică tip agro-pensiune sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

17. Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.

Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

18. Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa la Ghidul solicitantului)

19. Declarație expert contabil din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de Finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea. – pentru creșterea ponderii finanțării

23. Declarație pe propria răspundere GAL (Anexa la Ghidul solicitantului)

24. Certificat constatator emis cu maxim 30 de zile înainte de depunerea cererii de plată de către Oficiul National al Registrului Comerțului.

Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului din care să rezulte faptul că solicitantul are capital privat 100% și codul CAEN conform activității pentru care solicită finanțare, existența punctului de lucru (dacă este cazul) și că nu se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment, conform Legii 85/2006, republicată". Dacă acționarii solicitantului sunt acționari în alte societăți se vor atașa inclusiv certificări constatatoare ale respectivelor societăți până la proprietarii finali, pentru a se putea determina caracterul autonom, partener sau legat al solicitantului.

25. Certificatul privind înscrierea în Registrul Unic de Identificare APIA și/sau ultima declarație pe suprafața APIA.

26. Raportul asupra utilizării programelor de Finanțare nerambursabilă întocmit de solicitant, pentru solicitanții care au mai beneficiat de programe de finanțare nerambursabilă începând cu anul 2009 pentru aceleași tipuri de investiții -

(va cuprinde obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costuri și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului), pentru solicitanții care au mai beneficiat de alte programe de Finanțare nerambursabilă începând cu anul 2009 pentru același tip de activitate .

27. Diploma studii superioare, liceale, postliceale sau certificate de calificare, după caz.

+ extras REVISAL - cu înregistrarea contractului individual de muncă a angajatului (dacă este cazul).

28. Documente care dovedesc încadrarea într-un grup social defavorizat (pentru someri se va prezenta adeverința somer emisă de către Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, pentru romi se va prezenta dovada apartenenței la etnia roma – adeverința de la primărie, prefectura sau Partida Romilor)

29. Alte documente (după caz)

4.2 DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

7. Certificate de cazier judiciar: al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de Finanțare);

8. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de Finanțare) Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocoale de colaborare.

9. Document emis de AJPM, în conformitate cu Protocolul AFIRANPM- GNM.

12. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de Finanțare.

13. Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie) cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.

20. Document emis de DSP județeană conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

21. Document emis de DSVSA, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;

22. Certificat de cazier fiscal al solicitantul.

În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel mult un an în urma față de data depunerii Cererii de Finanțare.

4.3 DICȚIONAR DE TERMENI

Achiziție simplă – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj – reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă – conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1.800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

În cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară – reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care pastrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activități productive – activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților, fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități turistice – servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică;

Beneficiar – persoană juridică /persoană fizică autorizată /întreprindere individuală/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

Cererea de finanțare – reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Contribuția privată – o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare.

Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre co-finanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară fie din credit bancar în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar.

Co-finanțarea publică – reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Data acordării ajutorului de minimis– data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploatația agricolă - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

Fermier – înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărei exploatație se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Fișa sub-măsurii – Secțiune din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului.

Furnizare de servicii – servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Grup de Actiune Locala (GAL) - reprezinta parteneriate privat–publice active, constituite din reprezentanți ai sectorului public, sectorului privat și societății civile, desemnați dintr-un teritoriu rural omogen, care vor trebui să îndeplinească o serie de cerințe privind componența, teritoriul acoperit și care vor implementa o strategie integrată pentru dezvoltarea teritoriului.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute. Gospodăria poate fi formată și dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună.

Industria creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, softwareul, jocurile și jucăriile, TV & radio, jocurile video.

Intreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia.

Intreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Intreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

i. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

ii. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (alta decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

iii. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

iv. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Întreprinderea unică – în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- i. o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor unei alte întreprinderi;
- ii. o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- iii. o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- iv. o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociațiilor întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele i-iv sunt considerate întreprinderi unice.

Investiția nouă - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, achiziția de echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

Modernizarea – cuprinde achiziția de echipamente și/sau dotari sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilizarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale;

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

Perioada de implementare – reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

Prag de calitate lunar- reprezintă punctajul cumulativ realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper lunar, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artisanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;
- natura specială a produselor meșteșugărești și artisanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

Proiecte neconforme - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/sub-măsuri/ componentă (alocare distinctă).

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune Cererea de Finanțare și în cazul în care Cererea de Finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanțare. Acesta trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR.

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Sub-măsura – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).

Tehnologia informației sau/ și Tehnologia informației și a comunicațiilor - abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale).

Valoare eligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de co-finanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului.

Valoarea neeligibilă a proiectului – reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului.

Valoare totală a proiectului – suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări.

4.4 ABREVIERI

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

ANT – Autoritatea Națională pentru Turism;

CRFIR - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel regional a AFIR (la nivel național există 8 Centre Regionale).

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

4.5 LEGISLAȚIE EUROPEANĂ ȘI NAȚIONALĂ APLICABILĂ

Legislația europeană

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de

modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și ecocondiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare ;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr 82/ 1991 a contabilității – Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 36/1999 privind societatile agricole si alte forme de asociere in agricultura;

Legea nr. 571/ 2003 privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare

Legea 566/2004 a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 1/2005 privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;

Legea 85/2006 privind procedura insolventei, cu modificarile si completariile ulterioare.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național aprobată prin Legea 190/2009.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011 pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/ 2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului 124/1998 privind organizarea și funcționarea cabinetelor medicale;

Ordonanța Guvernului nr. 27/ 2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Ordonanța Guvernului nr. 92/ 2003 privind Codul de procedură fiscală - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 28/2008 privind aprobarea conținutului-cadru al documentației tehnico-economice aferente investițiilor publice, precum și a structurii și metodologiei de elaborare a devizului general pentru obiective de investiții și lucrări de intervenții;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 2371/2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin 17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui Autorității Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul președintelui ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013 ;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole" ;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014- 2020;

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2016) 862/ 09.02.2015;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole;

4.6 GAL IN SPRIJINUL DUMNEAVOASTRĂ

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a măsurilor GAL Ogoarele Vlasiei, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

GAL OGOARELE VLASIEI vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 10 :00 și 13 :00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a fondurilor nerambursabile, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea implementării SDL GAL Ogoarele Vlasiei.

Experții GAL vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții GAL nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris GAL Ogoarele Vlasiei, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități, informați-ne în scris.

Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile, precum și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin GAL Ogoarele Vlasiei, consultați acest Ghid.

* * *